

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Aalborg Universitet

Hvad er Arbejdslivskriminalitet?

Fakta om migrantarbejdere i bygge- og anlægsbranchen, notat 2.

Overgård, Charlotte Hooper

Publication date:
2024

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Overgård, C. H. (2024). *Hvad er Arbejdslivskriminalitet? Fakta om migrantarbejdere i bygge- og anlægsbranchen, notat 2.* .

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Hvad er Arbejdslivskriminalitet?

Fakta om migrantarbejdere i bygge- og anlægsbranchen, notat 2.

Dr Charlotte Overgård, Center for Arbejdsmarkedsforskning, Aalborg
Universitet, 2024.

Dette notat definerer og beskriver begrebet arbejdslivskriminalitet. Notatet har følgende indhold:

1. Definitioner på arbejdslivskriminalitet
2. Operationalisering af definitionen
3. Afgrænsning i forhold til social dumping
4. Relevant lovgivning
5. Hvorfor arbejdslivskriminalitet som en ny forståelsesramme?

Eksemplerne i dette notat relaterer sig primært til problematikker i forhold til migrantarbejdere i bygge- og anlægsbranchen.

Arbejdslivskriminalitet er et nyt begreb i dansk kontekst, men ikke ukendt andre steder i verden. På engelsk bruges betegnelserne "work-related crime" eller "labor market crime" men også sporadisk "labor crime" eller "work environment crime". I Norge, hvor ordet har været brugt længe¹, bruges begreberne "arbejdslivskriminalitet", "arbejdsmarkeds kriminalitet", "arbejds miljø kriminalitet" eller kort og godt forkortelsen "a-krim" som synonymer². Der er ingen indholdsmæssigt forskel på de forskellige termer og i det følgende bruges ordet arbejdslivskriminalitet som en samlebetegnelse.

¹ Synnøve Økland Jahnsen, Anje Müller Gjesdal, og Gisle Andersen, "Om fremveksten av en ny forståelsesramme for arbeidslivet og kampen mot arbeidslivskriminalitet", *Norsk sosiologisk tidsskrift* 6, nr. 5 (10. november 2022): 8–24, <https://doi.org/10.18261/nost.6.5.2>.

² Jahnsen, Gjesdal, og Andersen.

Definitioner

Beskæftigelsesministeriet i Danmark, hvor begrebet er nyt, har lavet en arbejdsdefinition i forbindelse med en igangværende undersøgelse (ikke-publiceret projektbeskrivelse):

Arbejdslivskriminalitet dækker i denne analyse som udgangspunkt over situationer, hvor der i relation til arbejdets udførelse bliver begået grove overtrædelser af én eller flere af følgende lovgivninger, f.eks.: Arbejds miljøloven, Udstationeringsloven, Skatte- og afgiftslovgivningen, Udlændingeloven, Udbudsloven, Straffeloven, Lovgivning på transportområdet. Arbejdslivskriminalitet er yderligere kendetegnet ved, at virksomhedens lovbrud sker systematisk med organiserede metoder i relation til virksomhedens drift, fx ved at det sker gentagende gange eller ved at påvirke flere ansatte.

I Danmark har Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) også arbejdet hen imod en definition, og opererer indtil videre med følgende definition (pers. komm. med Palle Bisgaard, 2023):

Arbejdslivskriminalitet er profitmotiveret kriminalitet i eller i relation til arbejdets udførelse eller i relation til det at drive virksomhed. Det dækker over handlinger, der groft eller gentagne gange overtræder danske love.

En rapport om arbejdsmiljø fra 2023³ har defineret arbejdskriminalitet således:

Arbejdspladskriminalitet involverer forskellige handlinger, der overtræder danske love om løn og arbejdsforhold, social sikring, skatter og afgifter. Forbrydelserne udføres ofte på en organiseret måde, på måder, der udnytter arbejdstagere eller har den virkning, at de fordrejer konkurrencen og underminerer den sociale struktur.

I Danmark er der stor opmærksomhed mod Norge, hvor regeringen fra 2015 har sat ind mod "arbejdskriminalitet"⁴.

³ Charlotte Overgård m.fl., "Migrantarbejderes arbejdsmiljø og sikkerhed i bygge- og anlægsbranchen: Hovedrapporten" (Aalborg: Aalborg, 2023), https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/618406542/A4_Rapport_Aalborg_Universitet_web.pdf.

⁴ Synnøve Økland Jahnsen og L Rykkja, "Coordinating for Analytical and Punitive Capacity: The Case of Work-related Crime in Norway.", *International Public Management Review*, 2020.

Det er etableret såkaldte "a-krimsentre" i Oslo, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Trondheim, Bodø og Tønsberg og Alta⁵ og begrebet har været brugt som referenceramme i mere end 10 år⁶. Der er ingen tvivl om, at der er skelet mod Norge i udformningen af de danske definitioner.

Den nuværende norske regering, Støre regeringen, definerer arbejdslivskriminalitet som følger⁷:

Begrebet arbejdslivskriminalitet refererer til forskellige former for profitmotiveret kriminalitet i arbejdslivet. Denne form for kriminalitet foregår på bekostning af lønmodtagernes ansættelsesvilkår og rettigheder, men den undergraver også skattegrundlaget og velfærdssystemet (oversat fra engelsk).

Mens begrebet defineres således i sin fælles årsrapport fra de norske myndigheder⁸:

Arbejdspladskriminalitet defineres ofte som handlinger, der bevidst bryder norske love om løn og arbejdsforhold, social sikring, skatter og afgifter. Kriminalitet er kendetegnet ved, at den organiseres og udføres på en måde, der minimerer produktionsomkostningerne, udnytter arbejdere eller konkurrenceforvrider og bidrager til at underminere den sociale struktur (oversat fra norsk).

Operationalisering

Definitionerne er ikke retslige definitioner, og der er dermed ingen retspraksis at læne sig op.

Samtidig er det nødvendigt at vide, hvilke handlinger der er tale om og dermed, hvordan begrebet kan operationaliseres.

⁵ Regjeringen.no, "Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet", 2022, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/test/id2928944/>.

⁶ Jahnsen, Gjesdal, og Andersen, "Om fremveksten av en ny forståelsesramme for arbeidslivet og kampen mot arbeidslivskriminalitet".

⁷ Støre Government, "Action plan to combat social dumping and work-related crime", 2022, <https://www.regjeringen.no/contentassets/d7c0a27fb108424eae30bed75041c2aa/action-plan-to-combat-social-dumping-and-work-related-crime-2022.pdf>.

⁸ Arbeidstilsynet, Nav, Polities, Skatteetaten, "Felles årsrapport - 2019, mellom Arbeidstilsynet, Nav, Politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet.", 2019, <https://www.arbeidstilsynet.no/contentassets/7ec576afb75a45b69f8a74705e9c18/felles-arsrapport--2019-innsats-mot-arbeidslivskriminalitet.pdf>.

For det første henvises der til kriminalitet i alle definitioner. Kriminalitet refererer til juridisk forbudte handlinger. Der er altså tale om, at der er brud på regler af almen gyldighed, og som kan håndhæves af et retsvæsen i det pågældende land. Kriminalitet kan straffes. Personer, som begår kriminalitet, kaldes kriminelle. En kriminel kan få straf som bøde eller fængsel i overensstemmelse med gældende juridiske regelsæt. Der er altså ikke tale om et begreb, der taler til moral eller almindelig og ordentlig opførsel. Det der henvises til i begrebet arbejdslivskriminalitet er overtrædelse af lovregler, ikke Janteloven, Emma Gad eller De Ti Bud.

I praksis betyder det, at det er muligt at identificere det konkrete lovgrundlag og den relevante paragraf, som er eller formodes overtrådt. Det betyder også, at overtrædelse af civilretten, altså aftaler mellem private, ikke er omfattet. I en dansk sammenhæng, betyder definitionen også, at overenskomster, som er aftaler mellem arbejdsmarkedets parter, ikke er omfattet af begrebet, hvorimod lovgivning som knytter sig op på aftaler, er omfattet (f.eks. ferieloven).

”Profitmotiveret” går igen i både Støre-regeringens⁹ og FHs (2023) definition. Da vi er indenfor juraen, altså overtrædelse af lovregler, må motiv forstås juridisk og i betydningen bevæggrunde. I forhold til definitionen skal bevæggrundene være ønsket om at skabe en profit, som det ikke ville være muligt at skabe indenfor lovens rammer. Handlinger som er motiveret af hævn, ære eller affekt er dermed undtaget. Dermed er arbejdslivskriminalitet i samme kasse som andre former for økonomisk kriminalitet, såsom hvidvaskning, bedrag, skatteunddragelse, ”kreativ” bogføring og insiderhandel med værdipapirer.

Beskæftigelsesministeriets arbejdsdefinition peger på systematik i handlingerne, mens de norske myndigheders definition indeholder formuleringen ”handling som bevidst bryder” mens rapporten om arbejdsmiljø bruger formuleringen ”organiseret”¹⁰. Tilsammen peger disse formuleringer på, at handlingerne skal være *intentionelle* for at falde under definitionen. Det står i modsætning til kausale hændelser, der ligger uden for den enkeltes kontrol. Det er altså overtrædelse af lovgivning, der sker med vilje.

I de danske definitioner fra både Beskæftigelsesministeriet og fagbevægelse tillægges en form for ”alvorlighed” i definitionen, idet der henviser til, at kriminaliteten skal være ”gentagen” eller

⁹ Støre Government, ”Action plan to combat social dumping and work-related crime”.

¹⁰ Overgård m.fl., ”Migrantarbejderes arbejdsmiljø og sikkerhed i bygge- og anlægsbranchen: Hovedrapporten”.

”grov”. Der forudsættes altså en form for gradbøjning af alvorligheden af kriminaliteten i de danske definitioner, som ikke findes i de norske definitioner. Det er uklart, hvad der er formålet med denne forbeholdenhed, og hvorfor det findes nødvendigt at skelne på forhånd mellem hhv. groft og ikke-groft samt hhv. gentagne og enkeltstående overtrædelser af lovgivning. Dette er en gradbøjning som kan gøre det svært for aktørerne at blive enige om, hvornår en lovgivning ”kun” er overtrådt en enkelt gang og på ikke-grov vis (og dermed ikke omfattet af definitionen) og tilfælde hvor overtrædelserne er grove og/eller gentagne (og dermed omfattet).

Fælles for alle definitioner er, at kriminaliteten formoder nogle bestemte ofre og gerningsmænd. Det er med andre ord ikke alle former for kriminalitet, der sker i arbejdslivet, der er indeholdt i definitionen. Tydeligst er det i den foreløbige definition fra Beskæftigelsesministeriet, at det er ”virksomhedens lovbrud”, der er tale om—ikke f.eks. arbejdstagers tyveri af materiale, arbejdstagers selvstændige snyderi med kørselsfradrag eller andet. På samme måde henviser den norske myndighedsdefinition til ”produktionsomkostninger”, hvilket peger søgelyset mod virksomhedernes handlinger. Ofrene er derimod primært arbejdstagere, fordi kriminaliteten sker på bekostning af løn- og andre arbejdstagere i alle definitioner. Ofrene er også samfundet bredt forstået, herunder de virksomheder, som ikke kan konkurrere fordi kriminalitet fordrejer konkurrencevilkårene i branchen.

Afgrænsning i forhold til social dumping

Arbejdslivskriminalitet bruges ofte sammen og nogle gange overlappende med social dumping. Det skyldes, at der er mange elementer i definitionerne, der er ens. F.eks. er økonomisk gevinst en central motivation bag både social dumping og arbejdsrelateret kriminalitet¹¹. Begreberne betyder dog ikke helt det samme.

Begrebet social dumping refererer til situationer, hvor arbejdere—og især migranter—tilbydes væsentligt dårligere løn- og ansættelsesvilkår end danske arbejdere. Social dumping henviser

¹¹ Støre Government, ”Action plan to combat social dumping and work-related crime”.

primært til brud på løn og arbejdsvilkår¹² omend der er sket noget skred i betydningen i de sidste år til også at omfatte f.eks. arbejdsmiljø¹³.

Det centrale i definitionen af social dumping er dermed dårligere og uacceptable lave lønninger og vilkår i forhold til danske ansattes normale indkomster, eller ansættelser som ikke overholder overenskomster, hvor disse er gældende. Social dumping bruges også om forhold hvor f.eks. mindstelønnen overholdes, men hvor andre rettigheder reelt ikke eksisterer, f.eks. forhandlingsrettigheder og arbejdstidsregler. Begrebet bruges også om brud på overenskomstvilkår, selvom overenskomsten ikke er indgået, ud fra devisen at overenskomsterne er grundlaget for arbejde i DK. Hvis den underbydes, er der tale om social dumping, hvis der er tale om udenlandsk arbejdskraft.

Social dumping behøver altså ikke indeholde kriminelle handlinger, men kan. Mens arbejdslivskriminalitet involverer strafbare handlinger, kan social dumping også alene omfatte uhensigtsmæssige arbejdsforhold, der ikke medfører nogen overtrædelse af lovregler¹⁴.

Arbejdslivskriminalitet er bedst forstået som delmængde af social dumping. Det vil sige, at begrebet arbejdslivskriminalitet er snævrere end social dumping¹⁵. Social dumping indeholder altså også arbejdslivskriminalitet, mens der kan godt forekomme social dumping, som ikke samtidig er arbejdslivskriminalitet. Fælles for begge betegnelser er, at de indebærer udnyttelse af arbejdere, brud på sociale strukturer og forvrider konkurrence, se figur 1. Samtidig kan der godt ske udnyttelse, brud på sociale strukturer og konkurrenceforvridding som hverken er social dumping eller arbejdslivskriminalitet.

¹² K Baadsgaard og H Jørgensen, "Bekæmpelse af social dumping er også en kommunal opgave [Fighting social dumping is also a job for local councils].", *Tidsskrift for Arbejdsliv* 20 (2018): 47–63, <https://doi.org/10.7146/tfa.v20i1.108197>.

¹³ se Overgård m.fl., "Migrantarbejderes arbejdsmiljø og sikkerhed i bygge- og anlægsbranchen: Hovedrapporten"; C Overgaard m.fl., "Migrants' Work Environment in the Danish Construction Sector: a Scoping Study.", *Nordic Journal of Working Life Studies*, 2023, 10.18291/njwls.135435.

¹⁴ Støre Government, "Action plan to combat social dumping and work-related crime".

¹⁵ Støre Government.

Figur 1: Forholdet mellem arbejdskriminalitet, social dumping og udnyttelse

Relevant lovgivning i forhold til arbejdslivskriminalitet

Som sagt er arbejdslivskriminalitet defineret ved, at der sker en overtrædelse af lovgivning. Det næste spørgsmål er derfor: Hvilken lovgivning? Da definition ikke er en retslig definition og begrebet er nyt i en dansk kontekst, er der hverken retspraksis eller anden praksis, som kan hjælpe med at fastslå dette spørgsmål. I de danske og foreløbige definition nævner både FH og Beskæftigelsesministeriet følgende lovgivninger:

- Arbejdsmiljøloven
- Udstationeringsloven
- Skatte- og afgiftslovgivningen
- Udlændingeloven
- Udbudsloven
- Straffeloven
- Lovgivning på transportområdet

Samtidig gøres det klart i dokumenterne, at disse kun er eksempler, og dermed er listen ikke udtømmende. Når vi kigger til udlandet, kan vi måske få indblik i, hvilke former for lovgivning, der

brydes. Et tysk advokatfirma oplyser på deres hjemmeside¹⁶, at typiske sager fra byggebranchen omhandler lovregler vedrørende udstationering, indlejret arbejdskraft, arbejdsmiljø, arbejdstid, vikarbureauer, overtrædelser mod arbejdstagerorganisationer, sociale ydelser, ulovlig beskæftigelse af udlændinge, sort arbejde, misbrug af ydelser, skatteunddragelse og manglende overholdelse af tilsynspligt.

Norske myndigheders erfaringer viser, at især brud på skattelovgivning er fremherskende, og at skatteforbrydelser forekommer hyppigst i byggebranchen¹⁷. Det omfatter sort arbejde, som sætter arbejdere i en dårlig situation, fordi mange velfærdsforanstaltninger beror på korrekt indbetaling af løn, samt resulterer for lidt indbetalt skat.

Menneskehandel er et andet relevant lovområde. Samtidig viser erfaringerne fra Norge, at mange arbejdere bliver groft udnyttet, men har ringe mulighed for at søge hjælp, da de ikke opfylder de formelle kriterier for at blive beskyttet af lovgivning om menneskehandel¹⁸.

Konkurslovgivning er også relevant. Den norske erfaring viser, at virksomheder, der er involveret i arbejdsrelateret kriminalitet, kun eksisterer kortvarige. Virksomheder etableres hurtigt og lukkes, så snart myndighederne starter undersøgelser, eller når skatteforpligtelser eller gæld gør konkurs rentabel¹⁹. Derfor er konkurslovgivning også relevant.

Arbejdsgivere undgår deres arbejdsgiveransvar ved at kræve, at medarbejderne registrerer sig som enkeltmandsvirksomheder og dermed ansvarlige for deres egen virksomhed, og de har ikke ret til sygedagpenge, dagpenge eller ydelser fra arbejdsgiveren. En sådan ordning er ulovlig, hvis den dækker over et de facto ansættelsesforhold²⁰.

Erfaringerne fra Norge viser også, at der ikke er klare skel mellem traditionel organiseret kriminalitet, såsom narkohandel, økonomisk kriminalitet og arbejdskriminalitet²¹. Byggebranchen bruges som lovlig facade men med mulighed for hvidvaskning af penge, bedrageri med

¹⁶ FS-PP, "Criminal Labour Law", n/d, <https://fachanwaelte-strafrecht-potsdamer-platz.de/en/defence/criminal-labour-law>.

¹⁷ Støre Government, "Action plan to combat social dumping and work-related crime".

¹⁸ Støre Government.

¹⁹ Eurofound, "Norway: Strategies to tackle work-related crime" (2017), <https://www.eurofound.europa.eu/en/resources/article/2017/norway-strategies-tackle-work-related-crime>.

²⁰ Eurofound.

²¹ Støre Government, "Action plan to combat social dumping and work-related crime".

velfærdsydelser og andet. De norske erfaring viser også, at professionelle aktører bevist er medvirkende, såsom revisorer²².

Som tidligere anført er arbejdslivskriminalitet et relativt nyt begreb i en dansk sammenhæng. Indførelsen af begrebet er en proces og i en dansk sammenhæng har begrebet eksisteret endnu ikke på den måde, at den brede offentlighed har en forståelse af begrebet. Det er også en endnu ikke fuldført proces i branchen imod aktørernes fælles forståelse af, hvad der falder indenfor begrebet og hvad der falder udenfor, herunder hvilke lovgivninger, der er relevante. Det betyder, at der fremadskuende kan skabes mere faste forståelser – og andre forståelser – af begrebet end det, der fremføres i dette dokument.

Forståelsen vil have indflydelse på, hvordan fænomenet bliver forsøgt håndteret og reguleret af interessenterne fremadrettet²³.

Hvorfor arbejdslivskriminalitet som en ny forståelsesramme?

Et relateret spørgsmål er, hvorfor aktørerne er begyndt at bruge dette begreb sideløbende med og/eller i stedet for især social dumping. Hvorfor er det vigtigt at kunne sige "Dette er arbejdslivskriminalitet" i stedet for f.eks. "Dette er social dumping"²⁴?

Konteksten for udviklingen af en ny forståelsesramme er udvidelsen af EU i 2004 og 2007²⁵ som bragte migranter i store antal til Danmark. Det var især fagbevægelsen, der var bekymret fordi både arbejdsmarkedsmodellen²⁶, løn og arbejdsvilkår²⁷ og arbejdsmiljø²⁸ udfordres. Et nyt sprog

²² Støre Government.

²³ Jahnsen, Gjesdal, og Andersen, "Om fremveksten av en ny forståelsesramme for arbeidslivet og kampen mot arbeidslivskriminalitet".

²⁴ Jahnsen, Gjesdal, og Andersen.

²⁵ Søren Kaj Andersen og J Felbo-Kolding, "Midlertidige øst-migranter udfordrer den danske model [Temporary east-migrants challenge the Danish model]", *Samfundøkonomen*, 2014, https://www.djoef-forlag.dk/openaccess/samf/samfdocs/2014/2014_4/samf_2014_4_4.pdf; S Andersen og J Felbo-Kolding, "Danske Virksomheders Brug af Østeuropæisk Arbejdskraft [Danish enterprises' use of East European workers]" (Copenhagen: Copenhagen University, 2013), http://faos.ku.dk/pdf/boger-og-rapporter/2013/Danske_virksomheders_brug_af__steurop_isk_arbejdskraft.pdf.

²⁶ Andersen og Felbo-Kolding, "Midlertidige øst-migranter udfordrer den danske model [Temporary east-migrants challenge the Danish model]".

²⁷ Jens Arnholtz og Nana Wesley Hansen, "Polonia i København: Et studie af polske arbejdsmigranternes løn-, arbejds- og levevilkår i Storkøbenhavn [‘Polonia’ in Copenhagen: A study of Polish work migrants' salaries, work and living conditions in Copenhagen]" (Copenhagen: FAOS. Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier, 2009), <https://fho.dk/wp-content/uploads/lo/2017/05/2111-lodokumentation-2009-1-polonia.pdf>.

²⁸ Overgaard m.fl., "Migrants' Work Environment in the Danish Construction Sector: A Scoping Study."

var altså nødvendigt. Det mest dominerende begreb i 2010erne blev social dumping. Både fagbevægelsen, offentlige myndigheder og akademiske publikationer primært har brugt ordet social dumping op gennem 2010erne²⁹.

I 2023 blev Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige i marts 2023 enige om at fremtidssikre indsatsen. I denne sammenhæng bliver arbejdsmiljø, social dumping og illegal arbejdskraft nævnt sideløbende med arbejdslivskriminalitet³⁰. I aftalen kobles ordet især en bekymring om virksomheder, der gentagne gange overtræder lovgivning. Ordet kobles også på nødvendigheden af en styrket fælles myndighedsindsats. Det er i skrivende stund uklart, hvorvidt der fremadrettet vil blive etableret noget tilsvarende til de norske "a-krimcentre"³¹.

Især i fagforeningssammenhænge bliver begrebet arbejdslivskriminalitet koblet til allerede etablerede forståelser om meget seriøse forbrydelser, forbrydelser som de fleste i et samfund vil anse som seriøse, herunder økonomisk og organiseret kriminalitet³². I denne forståelse af ordet, er arbejdskriminalitet en form for "mafialignende tilstande", hvor kriminalitet er så grov, at den er i strid med flertallets visioner om et godt samfund. Hovedpåstanden er, at kriminelle tilpasser deres virksomheder og gemmer sig bag dydige facader, men reelt opererer som organiserede lovbyggere³³. Arbejdslivskriminalitet kobles også på allerede eksisterende begreber såsom menneskehandel og tvangsarbejde. I denne kobling fremmer ordet en respons, som ordet social dumping (forskelsbehandling) ikke på samme måde er i stand til at fremkalde.

Samtidig er der en anden kobling, som er tydeligst i de norske definitioner. Det er nemlig truslen mod konkurrencen og samfundsstrukturen. Disse argumenter er velkendte også fra begrebet social

²⁹ Baadsgaard og Jørgensen, "Bekæmpelse af social dumping er også en kommunal opgave [Fighting social dumping is also a job for local councils]."; Søren Kaj Andersen og Klaus Pedersen, "Social dumping: Overenskomster og lovregulering - baggrund og perspektiver [Social dumping: Enterprise agreements and lawregulations - background and perspectives]" (Copenhagen: University of Copenhagen, 2010), https://faos.ku.dk/pdf/forskningsnotater/forskningsnotater_2010/Fnotat_110.pdf/.

³⁰ Beskæftigelsesministeriet, "Aftale om en fremtidssikret arbejdsmiljøindsats og indsats mod social dumping" (2023), <https://bm.dk/media/22487/aftaletekst-arbejdsmiljoe.pdf>.

³¹ Arbejdstilsynet, Nav, Politiet, Skatteetaten, "Felles årsrapport - 2019, mellom Arbejdstilsynet, Nav, Politiet og skatteetaten for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet."

³² Jahnsen, Gjesdal, og Andersen, "Om fremveksten av en ny forståelsesramme for arbeidslivet og kampen mot arbeidslivskriminalitet".

³³ Jahnsen, Gjesdal, og Andersen.

dumping. Styrken i begrebet arbejdslivskriminalitet i forhold til social dumping ligger dermed i koblingen til kriminalitet herunder almindeligt anerkendte alvorlige former for kriminalitet, herunder organiseret kriminalitet.